

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Lenky Matyášové, v právní věci žalobce: **M. H.**, zastoupeného pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Alexandrem Belicou, advokátem se sídlem Smetanovo náměstí 1180/7, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 9. 2013, č. j. 61 Az 2/2013 - 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta JUDr. Alexandra Belici **se určuje** částkou 6800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Shora označeným usnesením Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) zprostil advokátku JUDr. Dalilu Pelechovou (dále jen „advokátka“) povinnosti zastupovat žalobce (dále jen „stěžovatel“), která jí byla uložena usnesením krajského soudu ze dne 7. 6. 2013, č. j. 61 Az 2/2013 - 21 (výrok I.), a neustanovil žalobci (stěžovateli) zástupce z řad advokátů (výrok II.).

[2] Ke zproštění advokátky zastupovat stěžovatele přistoupil krajský soud na základě žádosti stěžovatele ze dne 26. 6. 2013 a návrhu advokátky, neboť s odkazem na § 20 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), dovedil, že stěžovatel svým postupem advokátce, která mu byla ustanovena zástupkyní usnesením ze dne 7. 6. 2013, č. j. 61 Az 2/2013 - 21, neposkytoval potřebnou součinnost, když bez vážného důvodu opakovaně odmítal účast na osobním projednání věci a s ohledem na obsah podání stěžovatele došlo také k narušení nezbytné důvěry mezi touto advokátkou a stěžovatelem.

[3] Zároveň dospěl krajský soud k závěru, že nejsou splněny podmínky pro ustanovení stěžovateli dalšího zástupce z řad advokátů, neboť advokátce stěžovatel bez vážného důvodu neposkytoval potřebnou součinnost proto, aby jej mohla řádně zastupovat. Zároveň krajský soud zdůraznil, že možnost ustanovení zástupce soudem dle § 35 odst. 7 s. ř. s. (správně § 35 odst. 8 s. ř. s. - poznámka zdejšího soudu) nepředstavuje nárok účastníka řízení na ustanovení konkrétní osoby advokáta.

[4] Usnesení krajského soudu, a to výlučně výrok o neustanovení zástupce z řad advokátů, napadl stěžovatel včasnou kasační stížností, a to z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], dále namítl stížní důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřekoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[5] Konkrétně stěžovatel namítl, že podání ze dne 26. 6. 2013 nazvané „*Vyjádření k ustanovené právní zástupkyni a návrh na ustanovení zástupce nového*“ sice nenazval kasační stížností a neadresoval je Nejvyššímu správnímu soudu, ale domáhal se jím změny ustanovené advokátky a podal je ve lhůtě dvou týdnů od převzetí usnesení krajského soudu ze dne 7. 6. 2013. Krajský soud jej proto měl vyzvat, aby se vyjádřil, čeho se tímto podáním domáhá, zejména zda míní podat kasační stížnost proti usnesení ze dne 7. 6. 2013, v kladném případě jej měl poučit o odstranění jejích vad a věc předložit k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu. Krajský soud by pak mohl rozhodnout o žádosti advokátky na její zproštění zastupování a o návrhu stěžovatele na ustanovení konkrétního zástupce jen v případě, že by stěžovatel kasační stížnost podat nemínil. Krajský soud však nesprávně posoudil podání stěžovatele ze dne 26. 6. 2013 jako návrh na změnu ustanovené zástupkyně, aniž by se zabýval otázkou, zda toto podání bylo podáno ve lhůtě k podání kasační stížnosti a neodůvodnil, z jakých důvodů o tomto podání musel rozhodnout. Současně tím, že advokátku zprostil povinnosti stěžovatele zastupovat, porušil krajský soud právo stěžovatele na spravedlivý proces.

[6] Dále stěžovatel uvedl, že krajský soud dospěl k nesprávnému právnímu závěru, že stěžovateli nelze ustanovit dalšího konkrétního zástupce, neboť nespolupracoval s advokátkou. Ze stěžovatelových osobních a faktických poměrů, úrovně jeho právního povědomí o řízení před soudem a o právních poměrech v České republice je přitom zřejmé, že zástupce z řad advokátů v řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany musí mít i po zrušení ustanovení advokátky, přičemž současně také dostatečně nezná český jazyk.

[7] V této souvislosti stěžovatel namítl rovněž nepřekoumatelnost kasační stížností napadeného výroku usnesení krajského soudu o neustanovení zástupce stěžovateli, které neobsahuje odůvodnění z hlediska konkrétní procesní situace stěžovatele a jeho rovného postavení v řízení za stavu, v němž splňuje podmínky osvobození od soudních poplatků, neorientuje se v příslušné české právní terminologii, nevyzná se v právním řádu České republiky a brojí proti zamítavému rozhodnutí žalovaného ve věci samé.

[8] Stěžovatel se kasační stížností podanou ve stanovené lhůtě (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhal přezkumu rozhodnutí krajského soudu, které vzešlo z řízení, jehož byl účastníkem (§ 102 s. ř. s.), jeho kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

pokračování

[9] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval přijatelností kasační stížnosti stěžovatele (§ 104a s. ř. s.), neboť jen přijatelnou stížnost lze podrobit věcnému přezkoumání.

[10] Jak Nejvyšší správní soud vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), o případ přijatelnosti kasační stížnosti se může jednat mj. tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do právního postavení stěžovatele; příkladem toho může být např. hrubé pochybení krajského soudu v jednotlivém případě při výkladu hmotného či procesního práva. Zdejší soud dospěl k závěru, že za situace, v níž stěžovatel krajskému soudu vytýká hrubá pochybení při rozhodování o jeho žádosti ze dne 26. 6. 2013 s tím, že krajský soud při rozhodování o žádosti o ustanovení zástupce pro řízení ve věci mezinárodní ochrany nerespektoval obecné zásady vyplývající z rozhodovací činnosti soudů v těchto věcech a že tato skutečnost by mohla pro stěžovatele znamenat nemožnost přístupu k správnímu soudu, je dán důvod přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s.

[11] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k věcnému projednání kasační stížnosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

[12] Z obsahu spisu plyne, že podáním doručeným krajskému soudu dne 23. 5. 2013 (žaloba podána dne 29. 4. 2013) stěžovatel požádal krajský soud o ustanovení zástupce z řad advokátů s poukazem na to, že není schopen sám se obhajovat, dostatečně neovládá český jazyk a jako cizinec se neorientuje v relevantních právních předpisech a řízení před soudem. Usnesením ze dne 7. 6. 2013, č. j. 61 Az 2/2013 - 21, krajský soud žádosti stěžovatele vyhověl a ustanovil mu zástupce v osobě JUDr. Dalily Pelechové, advokátky, která se dne 21. 6. 2013 seznámila s obsahem spisu (viz č. l. 26 spisu krajského soudu).

[13] V podání datovaném dnem 26. 6. 2013 (doručeném krajskému soudu dne 28. 6. 2013) a označeném jako „*Vyjádření k ustanovenému právnímu zástupci a návrh na ustanovení zástupce nového*“ stěžovatel uvedl, že od prvního kontaktu s advokátkou JUDr. Pelechovou nastaly komunikační problémy. Již od počátku mu nevyhovují chování, jednání a projev advokátky, od prvního kontaktu jej advokátka neposlouchá, nebylo možné najít „společnou řeč“ o dalším postupu v jeho věci, byl problém v komunikaci, proto nabyl nenávratně dojem, že další spolupráce je nemožná a k advokátce ztratil veškerou důvěru. S odkazem na § 20 odst. 2 zákona o advokacii uvedl, že takový stav brání náležitému hájení jeho práv. Požádal proto, aby mu byl ustanoven advokát JUDr. Alexander Belica, s nímž měl možnost již v minulosti spolupracovat, jmenovaný advokát zná jeho případ a vyjádřil ochotu se jeho případem zabývat. Stěžovatel opětovně zdůraznil, že se v řízení neobejde bez právního zástupce, není schopen sám se v řízení hájit, neboť neovládá český jazyk a jako cizinec se neorientuje v českých právních předpisech.

[14] Z vyjádření advokátky plyne, že dne 12. 6. 2013 jí bylo doručeno usnesení krajského soudu ze dne 7. 6. 2013 o ustanovení zástupkyní stěžovatel, dne 21. 6. 2013 nahlížela u krajského soudu do spisu, přičemž na tentýž den měla se stěžovatelem sjednanu poradou, když jí stěžovatel předtím telefonicky kontaktoval s tím, že umí česky. Dne 21. 6. 2013 jí však stěžovatel telefonicky sdělil, že ze zdravotních důvodů není schopen se dostavit, proto mu navrhla, aby se poradou uskutečnila cca za 14 dní, což stěžovatel odmítl s tím, že se sám telefonicky ohlásí. Za této situace stěžovateli dne 28. 6. 2013 odeslala návrh tří možných termínů porady s tím, že stěžovatel má jeden z těchto termínů vybrat. Dne 10. 7. 2013 její advokátní kancelář stěžovatel opětovně telefonicky kontaktoval s tím, že „...by chtěl, aby jej zastupoval jeden známý, který mu ve věci pomáhá.“ Advokátka popřela, že by mezi ní a stěžovatelem byly komunikační problémy, z její strany bylo vůči stěžovateli prezentováno pochopení jeho situace. Stěžovatel s ní nebyl ochoten kooperovat,

nedostavoval se na sjednané právní porady a jeho podání je účelově zpracované tak, aby se stěžovatelovým zástupcem stal advokát, kterého zná z minulosti. Navrhla proto, aby byla zproštěna zastupování stěžovatele.

[15] Ke svému stanovisku advokátka připojila podací lístek ze dne 28. 6. 2013 a přípis ze dne 28. 6. 2013 adresovaný stěžovateli, v němž mu sděluje, že byla ustanovena krajským soudem jeho zástupkyní, a požádala stěžovatele, aby její advokátní kancelář kontaktoval za účelem sjednání právní porady a navrhla mu tři termíny (12. 7. 2013, 15. 7. 2013 a 17. 7. 2013). Podle zprávy pošty (sledování zásilek) byla písemnost stěžovateli doručena dne 2. 7. 2013.

[16] Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti usnesení krajského soudu, neboť v případě zjištění její důvodnosti, by tato okolnost bez dalšího musela směřovat ke zrušení napadeného usnesení a vrácení věci zpět krajskému soudu.

[17] Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře několikrát. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, v němž konstatoval: „*Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné*“. Rovněž tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, zdejší soud uvedl: „*Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny*“; obdobně též v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, soud konstatoval, že „*pokud z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“ (dále též viz např. rozsudek ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, rozsudek ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, rozsudek ze dne 22. 9. 2011, č. j. 5 Aps 4/2011 - 326 etc.). Výše uvedené závěry, byť se týkají meritorního rozhodování, lze přiměřeně aplikovat i v nyní projednávané věci.

[18] K dané námitce stěžovatele je nejprve nutno uvést, že krajský soud nepochybil, jestliže podání stěžovatele, které bylo podáno k poštovní přepravě dne 27. 6. 2013, tj. v běhu lhůty pro podání kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 6. 2013, č. j. 61 Az 2/2013 - 21, a které bylo označeno jako „*Vyjádření k ustanovenému právnímu zástupci a návrh na ustanovení zástupce nového*“, neposoudil jako kasační stížnost proti uvedenému usnesení ze dne 7. 6. 2013. Z označení tohoto podání a zejména jeho obsahu (§ 41 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.) je zřejmé, že stěžovatel proti tomuto usnesení nijak nebrojí, neuvádí žádné kasační důvody dle § 103 s. ř. s., zejména např. nenamítá jeho nezákonnost, nepřezkoumatelnost apod. Z obsahu jeho podání je naopak zjevné, že pro jím popsáné údajné komunikační potíže s advokátkou žádá o ustanovení zástupce (advokáta) jiného, a to konkrétně advokáta JUDr. Alexandra Belicu. Podání stěžovatele, který byl jinak v usnesení krajského soudu ze dne 7. 6. 2013, č. j. 61 Az 2/2013 - 21, řádně poučen o možnosti podání kasační stížnosti, je zcela jednoznačné, nejde o kasační stížnost, ale „*jen*“ o žádost o ustanovení jiného zástupce

pokračování

z řad advokátů. Krajský soud proto v tomto případě ani neměl objektivní důvod vyzývat stěžovatele k odstranění jakýchkoliv (údajných) vad této žádosti, popř. s ní nakládat jako s kasační stížností.

[19] Za situace, v níž krajský soud podání stěžovatele správně vyhodnotil jako žádost o zproštění advokátky jeho zastupováním a žádost o ustanovení nového konkrétního zástupce v osobě advokáta JUDr. Alexandra Belici, nebyl ani důvod, aby krajský soud jakkoli toto své vyhodnocení v napadeném usnesení zvlášť zdůvodňoval, nešlo zjevně o kasační stížnost a nebyl ani důvod podání postupovat Nejvyššímu správnímu soudu. Stížní námitka stěžovatele je v tomto směru zjevně nedůvodná.

[20] Z usnesení krajského soudu jsou pak dále zřejmé důvody, které jej vedly ke zproštění povinnosti advokátky stěžovatele zastupovat (ostatně tento výrok usnesení stěžovatel ani nenapadá) a v návaznosti na tyto důvody, které spočívaly v nesoučinnosti stěžovatele při poskytování právní pomoci advokátkou, krajský soud také nevyhověl žádosti stěžovatele o ustanovení nového konkrétního zástupce z řad advokátů s tím, že stěžovatel nemá bez dalšího nárok na ustanovení konkrétního advokáta. Drobné pochybení krajského soudu způsobené zjevně jen písařskou chybou, které spočívá v uvedení § 35 odst. 7 s. ř. s. místo správného § 35 odst. 8 s. ř. s., na přezkoumatelnost napadeného usnesení nemá vliv.

[21] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že kasační stížností napadené usnesení krajského soudu je zcela přezkoumatelné, je z něj zřejmé, na základě jakých skutkových a právních úvah krajský soud stěžovateli dalšího (konkrétního) zástupce z řad advokátů neustanovil. Dále proto zdejší soud přistoupil k hodnocení dalších kasačních námitek stěžovatele.

[22] K právu účastníka řízení na ustanovení konkrétního zástupce se již Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 21. 12. 2008, č. j. 7 Azs 24/2008 - 141: „*Vybovět návrhu na ustanovení konkrétního zástupce bude namísto především tehdy, bude-li takové rozhodnutí opřeno o rozumné a věcné důvody a současně nebude v rozporu s jinými hledisky, které je nezbytné při rozhodnutí o konkrétní osobě zástupce vzít v úvahu. Pokud totiž účastník řízení navrhne konkrétní osobu, která by jej měla zastupovat, obvykle tak činí z důvodů, které pokládá za rozumné a věcně oprávněné. Typicky účastník řízení navrhuje určitou konkrétní osobu tehdy, má-li k ní z určitých důvodů vybudován vztah důvěry, z něhož vyvozuje, že právě ona bude řádně hájit jeho zájmy. Tato důvěra přitom představuje jeden ze základních atributů vztahu mezi advokátem a jeho klientem [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2005, č. j. 7 Azs 214/2005 - 96 (www.nssoud.cz)]. Vztah důvěry často vznikne tehdy, zahývala-li se navrhovaná osoba jako zástupce věci účastníka řízení již dříve (např. v jiném řízení před orgány veřejné moci), zastupovala-li jej v jiné jeho věci, je-li z jiných důvodů obeznámena více než jiné osoby s jeho věcí či s jejími významnými aspekty nebo má-li určité specifické vlastnosti, schopnosti či dovednosti, které jsou předpokladem pro to, že by mohla ve věci účastníka řízení s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem zastupovat účinněji než jiné osoby. Takovými specifickými schopnostmi, vlastnostmi či dovednostmi může být například specializace navrhovaného zástupce na určitá právní odvětví či schopnost komunikovat s účastníkem řízení (typicky právě v případě žadatelů o mezinárodní ochranu) v jeho mateřštině nebo jiném jazyce, kterým se dorozumí. V obecné rovině je třeba ještě k právu na ustanovení zástupce jakožto k integrální součásti práva na právní pomoc podotknout, že i na výkon tohoto práva je třeba nazírat především z hlediska materiálního (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 15. 1. 1997, sp. zn. II. ÚS 229/95, č. 5/1997 Sb. ÚS). Jinak řečeno, důraz v tomto ohledu musí být kladen předně na zajištění maximální možné reálné ochrany práv účastníků řízení; ustanovené zastoupení by tak nemělo být v žádném případě zastoupením toliko formálním (iluzorním). Zvláště pak ve věcech mezinárodní ochrany nevhodně zvolený zástupce ve svém důsledku nepředstavuje pouze pro účastníky řízení nedostatečnou garanci ochrany jejich práv, ale současně může znamenat i určitou komplikaci pro řádný průběh samotného řízení před soudem. Ve srovnání s jinými řízeními zde zpravidla vyniká jazyková neznalost zastoupeného, který tak většinou není schopen hodnocení úrovně zastoupení.“*

[23] Nejvyšší správní soud však v této souvislosti rovněž zdůraznil, že „*právo účastníků řízení na ustanovení konkrétního zástupce ovšem nepochybně nemůže mít podobu práva absolutního. Za rozumné a věcně oprávněné důvody tak zpravidla nebude možno považovat návrh na ustanovení konkrétního zástupce jen proto, že takový zástupce je všeobecně znám (například díky tomu, že často vystupuje v médiích, nebo že se jako advokát těší vynikající pověsti). Další meze práva na ustanovení konkrétního zástupce pak zcela jistě musí existovat pro případ možného zneužití předmětného práva (opakované změny návrhu na konkrétního zástupce, zneužití práva na ustanovení konkrétního zástupce jako obstrukčního prostředku pro řízení před soudem apod.).*“

[24] Nejvyšší správní soud nijak nezpochybňuje právo stěžovatele na ustanovení konkrétního zástupce, avšak nesmí však jít o zneužití tohoto práva jako obstrukčního prostředku pro řízení před soudem. Z průběhu dosavadního řízení, jakož i obsahu žádosti stěžovatele je ovšem zjevné, že právě o tento případ jde v nyní posuzované věci.

[25] Nejvyšší správní soud se shoduje s názorem krajského soudu, že zastupování stěžovatele advokátkou neplnilo svůj účel výlučně z důvodu obstrukčního jednání stěžovatele a důvody stěžovatelem uváděné, pro něž měl údajně ztratit důvěru k advokátce, jsou ryze účelové, což má svůj význam i pro posouzení předpokladů pro ustanovení stěžovateli zástupce jiného.

[26] Žalobce ve svém návrhu na ustanovení nového zástupce ze dne 26. 6. 2013 jen obecně tvrdí, že mezi ním a advokátkou již od prvního kontaktu nastaly komunikační problémy, které vedly k „*neuspokojivé situaci*“. Stěžovatel uvedl, že má důvodnou obavu o ohrožení efektivní ochrany svých zájmů a práv, neboť již od počátku „*mu nevyhovuje*“ chování, jednání a projev advokátky, která jej od prvního kontaktu neposlouchá, a když se s ní snažil hovořit o dalším postupu v jeho věci, nebylo možné najít „*společnou řeč*“ a nabyl nenávratně dojmu, že další spolupráce je nemožná.

[27] Z citovaného stanoviska advokátky, jakož i obsahu spisu a v neposlední řadě i žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce nového, je však zřejmé, že skutečné důvody postupu stěžovatele byly zcela jiné.

[28] Z vyjádření advokátky, jehož věrohodnost je podpořena zejména obsahem spisu, plyne, že advokátka se bez zbytečného odkladu poté, co byla stěžovateli jako zástupkyně ustanovena, seznámila s obsahem spisu a stěžovatele i písemně podáním ze dne 28. 6. 2013 vyzvala k osobnímu jednání. Na základě uvedeného nemá Nejvyšší správní soud pochyb ani o pravdivosti jí dále uváděných skutečností, které se týkají jednání se stěžovatelem a z nichž je zřejmé, že svým jednáním nezavdala jakoukoli objektivní příčinu, pro kterou by k ní měl stěžovatel ztratit důvěru.

[29] Z návrhu stěžovatele na ustanovení jiného zástupce v osobě advokáta JUDr. Alexandera Belici je zároveň zřejmá účelovost postupu stěžovatele při uvádění důvodů „*ztráty důvěry*“ v osobu advokátky, neboť z již výše uvedeného je zjevné, že tyto důvody jsou smyšlené a mají vést pouze k tomu, aby stěžovateli byl ustanoven zástupce jiný, kterého ze subjektivních důvodů upřednostňuje.

[30] Stěžovatel totiž podle obsahu své žádosti ze dne 26. 6. 2013 advokáta JUDr. Alexandra Belicu zná již z minulosti, kdy s ním spolupracoval. Stěžovateli tedy nic nebránilo v tom, aby o jeho ustanovení požádal již v první žádosti o ustanovení zástupce z řad advokátů. Neučinil-li tak, jde tato skutečnost k jeho tíži, neboť mohl-li stěžovatel tohoto advokáta oslovit bezprostředně poté, co mu jako zástupkyně byla ustanovena krajským soudem advokátka JUDr. Pelechová, mohl tak bezpochyby učinit již při podání první žádosti o ustanovení advokáta a stěžovatel se přitom nemůže dovolávat ztráty důvěry mezi ním a advokátkou s poukazem na nepravdivé skutečnosti.

pokračování

[31] V této souvislosti není bez významu ani skutečnost, která plyne z obsahu správního spisu, a sice že v případě osoby stěžovatele nejde o „nezkušeného“ účastníka řízení (resp. žadatele a mezinárodní ochranu), a to i ve vztahu k důvodům jím v žádosti o ustanovení zástupce uváděných.

[32] V případě napadeného rozhodnutí žalovaného jde totiž o rozhodování již o jeho třetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a pokud stěžovatel v obou žádostech o ustanovení zástupce z řad advokátů tvrdí, že dostatečně neovládá český jazyk, je to v rozporu se zprávou psycholožky Mgr. J. L., podle níž stěžovatel „*z hlediska intelektových schopností dosahuje nejlepších výkonů v oblasti verbální, český jazyk zvládá velmi dobře, i abstraktní a ne zcela běžné výrazy. Jeho výkonnost je v této sféře zcela srovnatelná s rodičným mluvčím*“, rovněž z obsahu správního spisu (zejména pohovorů vedených se stěžovatelem) je zřejmé, že stěžovatel český jazyk dobře ovládá, na území České republiky se zdržuje již od roku 1999, první žádost o udělení mezinárodní ochrany podal již v roce 2000, současně je stěžovatel osobou vysokoškolsky vzdělanou (původně učitel literatury a dějin). V projednávané věci jsou tedy stěžovatelovy znalosti českého jazyka zcela zjevně na tak vysoké úrovni, že problémy v komunikaci z tohoto důvodu ani očekávat nelze, z údajů České advokátní komory (Vyhledávání advokátů a koncipientů na www.cak.cz) ostatně plyne specializace advokáta JUDr. Alexandra Belici pouze na jazyk slovenský, tento advokát vykonává generální praxi a na zastupování ve věcech mezinárodní ochrany se nespécializuje.

[33] Lze proto na základě všech výše uvedených důvodů uzavřít, že žádá-li stěžovatel o ustanovení nového konkrétního zástupce z řad advokátů za situace, co k ukončení zastupování původně ustanovenou advokátkou došlo výlučně z důvodu nesoučinnosti stěžovatele, které této advokátce znemožnilo jeho řádné zastupování, a uvádí-li nadto stěžovatel zároveň nepravdivé údaje o jejím jednání, které měly údajně narušit vztah vzájemné důvěry mezi ním a advokátkou a vést k ukončení tohoto zastupování, jde o jednání stěžovatele představující zneužití práva na ustanovení zástupce dle § 35 odst. 8 s. ř. s. a o jeho obstrukční jednání v řízení před soudem, které odůvodňuje, aby jeho žádosti na další ustanovení (konkrétního) zástupce z řad advokátů vyhověno nebylo.

[34] Ze všech shora vyložených důvodů soud uzavírá, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[35] O náhradě nákladů řízení mezi účastníky Nejvyšší správní soud nerozhodoval, kasační stížností stěžovatele bylo napadeno pouze procesní rozhodnutí, proto o náhradě nákladů řízení mezi účastníky, které vznikly v souvislosti s tímto řízením před zdejším soudem, rozhodne krajský soud až v meritorním rozhodnutí, kterým se řízení končí (§ 151 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

[36] Žalobce byl v řízení o kasační stížnosti na základě usnesení zdejšího soudu ze dne 6. 11. 2013, č. j. 5 Azs 20/2013 - 20, zastoupen advokátem JUDr. Alexandrem Belicou. Náklady spojené se zastoupením, tj. hotové výdaje advokáta a odměnu za zastupování, hradí v takovém případě stát. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu ve výši 6200 Kč za dva úkony právní služby po 3100 Kč spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a podání doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. b), d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), paušální náhradu hotových výdajů k výše uvedeným úkonům ve výši celkem 600 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 6800 Kč. Nejvyšší správní soud pak zástupci stěžovatele nepřiznal odměnu za účtované další dva úkony právní služby, které měly spočívat ve dvou poradách se stěžovatelem ve dnech 11. 12. 2013 a 19. 12. 2013, neboť první porada se stěžovatelem je zahrnuta v úkonu přípravy a převzetí

zastoupení (porada ze dne 11. 12. 2013) a druhá porada se stěžovatelem měla údajně proběhnout dne 19. 12. 2013, přičemž doplnění kasační stížnosti i k ní připojený přípis advokáta je datován dnem 18. 12. 2013, jde tedy o zjevně účelově účtovaný úkon.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 28. února 2014

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu